

2008. szeptember 25., csütörtök

A közösségi médiumok európai helyzete

P6_TA(2008)0456

Az Európai Parlament 2008. szeptember 25-i állásfoglalása a közösségi médiumok európai helyzetéről (2008/2011(INI))

(2010/C 8 E/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 150. és 151. cikkére,
- tekintettel az 1997. október 2-án aláírt, az Európai Unióról szóló szerződést, az Európai Közösségeket létrehozó szerződéseket és bizonyos kapcsolódó jogi aktusokat módosító Amszterdami Szerződéshez csatolt, a tagállamokban a közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló 9. jegyzőkönyvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkére,
- tekintettel a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezményre, amely elismeri a közpolitikák törvényességét a pluralizmus elismerése és támogatása céljából,
- tekintettel az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (keretirányelv) ⁽²⁾,
- tekintettel az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló 2002. március 7-i 2002/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (hozzáférési irányelv) ⁽³⁾,
- tekintettel az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (engedélyezési irányelv) ⁽⁴⁾,
- tekintettel az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (Egyetemes szolgáltatási irányelv) ⁽⁵⁾,
- tekintettel a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2007. december 11-i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Közösség rádióspektrum-politikájának keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 676/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra (rádióspektrum-határozat) ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Bizottság által az európai kommunikációs politikáról előterjesztett fehér könyvre (COM(2006)0035),
- tekintettel a Bizottság által a digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítése című, 2007. december 20-i közleményre (COM(2007)0833),

⁽¹⁾ HL C 340., 1997.11.10., 109. o.

⁽²⁾ HL L 108., 2002.4.24., 33. o.

⁽³⁾ HL L 108., 2002.4.24., 7. o.

⁽⁴⁾ HL L 108., 2002.4.24., 21. o.

⁽⁵⁾ HL L 108., 2002.4.24., 51. o.

⁽⁶⁾ HL L 332., 2007.12.18., 27. o.

⁽⁷⁾ HL L 108., 2002.4.24., 1. o.

2008. szeptember 25., csütörtök

- tekintettel az európai műsorkészítő ipart az Európai Unió audiovizuális politikájának összefüggésében megerősítő stratégiai lehetőségekről szóló zöld könyvvvel kapcsolatos 1995. július 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a bizottsági szolgálatok „Médiapluralizmus az Európai Unió tagállamaiban” című munkadokumentumára (SEC(2007)0032),
 - tekintettel az EU-ban, és különösen Olaszországban a véleménynyilvánítás és a tájékoztatás szabadsága (az Alapjogi Charta 11. cikkének (2) bekezdése) megsértésének kockázatairól szóló, 2004. április 22-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel „A közösségi média helyzete az Európai Unióban” című, az Európai Parlament megbízásából készült tanulmányra,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a médiapluralizmus és a változatos médiatartalom tárgyában a tagállamokhoz intézett, (Közösségi média/Rec(2007)2) számú ajánlására,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a média koncentrációjával összefüggésben a demokráciában a média szerepének védelméről szóló nyilatkozatára (Decl-31.01.2007. E),
 - tekintettel az ENSZ vélemény- és szólásszabadsággal foglalkozó különleges előadója, az EBESZ média-szabadsággal foglalkozó képviselője, az OAS szólásszabadsággal foglalkozó különleges előadója valamint az ACHPR (Emberek és Népek Jogainak Afrikai Bizottsága) szólásszabadsággal és információhoz való hozzáféréssel foglalkozó különleges előadója által megszövegezett, a műsorszolgáltatás sokféleségéről szóló, 2007. december 12-én elfogadott együttes nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A6-0263/2008),
- A. mivel a közösségi médiumok nonprofit szervezeteket takarnak, amelyek az általuk kiszolgálni kívánt közösség felé tartoznak elszámolással;
- B. mivel a nonprofit elv azt jelenti, hogy az ilyen médiumok elsődleges célja a köz- és/vagy magánérdekű tevékenységek folytatása gazdasági vagy pénzügyi haszon nélkül;
- C. mivel a közösség felé való elszámoltathatóság azt jelenti, hogy a közösségi médiumoknak tájékoztatniuk kell a közösséget intézkedéseikről és döntéseikről, ezeket meg kell indokolniuk, és esetleges helytelen magatartás esetén a közösségi médiumokat szankcionálni kell;
- D. mivel a tagállamok között jelentős különbségek vannak a közösségi média elterjedése és hatása területén, amelyek azon tagállamokban a legkiterjedtebbek, amelyek egyértelműen elismerik azok jogi helyzetét, és tisztában vannak hozzáadott értékeikkel;
- E. mivel a közösségi médiumok nyitottak arra, hogy a közösségek tagjai részt vegyenek a tartalom létrehozásában, és ezáltal inkább a médiumok műsorai előállításában való tevékeny, önkéntes részvételt támogatják, mint a passzív médiafogyasztást;
- F. mivel a közösségi médiumok nagyon gyakran nem a társadalom többségét képviselik, hanem inkább olyan különféle meghatározott kisebb, sok esetben helyi vagy regionális bázisú célcsoportokat szolgálnak ki, amelyeket az egyéb médiumok nem vesznek figyelembe;
- G. mivel a közösségi médiumok – kiváltképp a helyi tartalom forrásaként – átfogó, mégis nagy mértékben el nem ismert szerepet töltenek be a médiapiacban, és mivel ösztönzik az innovációt, a kreativitást és a tartalom sokféleségét;

⁽¹⁾ HL C 249., 1995.9.25., 219. o.

⁽²⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 1026. o.

2008. szeptember 25., csütörtök

- H. mivel a közösségi médiumok kötelesek világosan meghatározott megbízatást bemutatni – mint például társadalmi haszon biztosítása –, amelynek az általuk előállított tartalomban is tükröződnie kell;
- I. mivel a közösségi médiumok egyik fő gyengesége Európában az, hogy ezeket sok nemzeti jogrendszer jogilag nem ismeri el, és mivel ráadásul egyelőre egyik vonatkozó közösségi jogszabály sem foglalkozik a közösségi médiumok kérdésével;
- J. mivel egy gyakorlati kódex bevezetése a jogi elismerésen kívül tisztázná a szektor helyzetét, eljárásait és szerepét is, amely a függetlenség biztosítása, valamint a helytelen viselkedés megelőzése mellett hozzájárulna a szektor biztonságához is;
- K. mivel az internettel a szektor egy új lehetőségeket és kihívásokat tartogató új korszakba lépett, és mivel az analógról a digitális átvitelre való átállás költségei jelentős terhet rónak a közösségi médiumokra;
- L. mivel 2008-at a kultúrák közötti párbeszéd európai évének jelölték ki, amely azt jelenti, hogy az uniós médiumoknak rendkívül fontos szerepet kell játszaniuk, egy különösen alkalmas megjelenési és információs eszközt biztosítva a kisebb kulturális egységek számára a társadalmon, mint egészen belül, valamint a kultúrák közötti párbeszéd 2008-ban történő, és azt követő folytatása érdekében;
- M. mivel a közösségi médiumok a polgárok felhatalmazásának, valamint azok civil társadalomban való tevékeny részvétele ösztönzésének fontos eszközei, mivel gazdagítják a társadalmi vitát, amely a belső (gondolati) pluralitás eszközt jelent, és mivel a tulajdon koncentrációja fenyegetést jelent a közösséget alkotó valamennyi csoport számára, a helyi érdekeltségű témák alapos médialefedettsége tekintetében;
1. hangsúlyozza, hogy a közösségi médiumok hatékony eszközök a kulturális és nyelvi sokszínűség, a társadalmi integráció és a helyi azonosságtudat erősítésére, ami magyarázza a szektor változatosságát;
 2. rámutat arra, hogy a közösségi médiumok hozzájárulnak meghatározott érdekcsoportok azonosságtudatának erősítéséhez, miközben egyidejűleg lehetővé teszik e csoportok tagjai számára, hogy érintkezésbe kerüljenek más társadalmi csoportokkal, és ezért fontos szerepet játszanak a társadalomban a tolerancia és a pluralizmus előmozdításában, és segítik a kultúrák közötti párbeszédet;
 3. azt is hangsúlyozza, hogy a közösségi médiumok támogatják a kultúrák közötti párbeszédet a nagyközönség oktatásán, a negatív sztereotípiák elleni küzdelmen és a tömegmédia által közvetített, a kirekesztéssel fenyegetett társadalmon belüli közösségekkel – pl. bevándorlókkal, romákkal és egyéb etnikai valamint vallási kisebbségekkel – kapcsolatos kép javításán keresztül; hangsúlyozza, hogy a közösségi médiumok a bevándorlók integrálásának egyik meglévő eszközt képezik, és emellett lehetővé teszik a társadalom hátrányos helyzetű tagjai számára, hogy a számukra fontos vitákba való beleszólással aktív résztvevőkké váljanak;
 4. rámutat arra, hogy a közösségi médiumok jelentős szerepet játszhatnak a képzési programokban a külsős szervezetek – beleértve az egyetemeket – és a közösség képzetlen tagjai bevonásával, és a munkatapasztalat-szerzés értékes középpontjaként; rámutat arra, hogy az emberek digitális, webes és szerkesztési ismeretek terén történő, a közösségi médiumok tevékenységében való részvétel útján megvalósuló képzése hasznos és átvihető ismereteket nyújt;
 5. rámutat arra, hogy a közösségi médiumok a helyi kreativitás katalizátoraként működnek, mivel nyilvános fórumot biztosítanak a művészek és kreatív vállalkozók számára új elképzeléseik és koncepcióik kipróbálásához,
 6. úgy véli, hogy a közösségi médiumok a tartalom létrehozásába és terjesztésébe való közvetlen bevonáson keresztül hozzájárulnak ahhoz a célhoz, hogy javítsák a polgárok médiaműveltségét, valamint ösztönzi az iskolai közösségek megnyilvánulási lehetőségeit annak érdekében, hogy kifejlessék a fiatalokban a polgári magatartásformát, elmélyítsék a médiával kapcsolatos műveltséget, valamint a közösségi médiumokban való részvétel során a későbbiekben is alkalmazható készségeket alakítsanak ki;

2008. szeptember 25., csütörtök

7. hangsúlyozza, hogy a közösségi médiumok segítenek a médiapluralizmus erősítésében, mivel további nézőpontokat nyújtanak az adott közösség számára központi jelentőségű kérdések tekintetében;
8. rámutat arra, hogy némely területeken – beleértve a távoli vidékeket – a közszolgálati és kereskedelmi médiumok megszüntetésének vagy hiányának, és a kereskedelmi médiumok helyi tartalmak csökkentésére irányuló tendenciájának fényében, a közösségi médiumok biztosíthatják a helyi hírek és információk egyetlen forrását, és a helyi közösségek egyetlen megnyilvánulási lehetőségét;
9. üdvözli, hogy a közösségi médiumok jobban képesek megismertetni a polgárokkal a meglévő közszolgáltatásokat, és segíthetnek a nyilvános vitában való civil részvétel előmozdításában;
10. úgy véli, hogy a különlegesen célzott közönség megszólításával a közösségi médiumok hatékonyan szolgálhatják az Unió polgárokhoz való közelítésének célját; továbbá azt is ajánlja, hogy a tagállamok dolgozzanak együtt tevékenyebben a közösségi médiumokkal a polgárokkal való szorosabb párbeszéd kialakítása érdekében;
11. rámutat arra, hogy a közösségi médiumok jó minősége alapvető fontosságú a bennük rejlő lehetőségek kiaknázása szempontjából, és hangsúlyozza annak tényét, hogy megfelelő pénzügyi források hiányában ezt a minőséget nem lehet biztosítani; megjegyzi, hogy a közösségi médiumok pénzügyi forrásai meglehetősen eltérőek, de általában elég szűkösek, és elismeri, hogy a kiegészítő finanszírozás és a digitális adaptáció lehetővé tenné a közösségi médiaszektor számára innovációs profiljának kibővítését, valamint új és létfontosságú szolgáltatások biztosítását, amelyek hozzáadott értéket biztosítanak a meglévő analóg kínálathoz;
12. megállapítja, hogy a szektornak hiányzik a kellő támogatás ahhoz, hogy képes legyen jelentős erőfeszítést tenni annak érdekében, hogy javítsa képviselését az Európai Unió és a nemzeti döntéshozók előtt, illetve javítsa az ezekkel való érintkezést;
13. hangsúlyozza a közösségi médiumok politikai függetlenségének szükségességét;
14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe az állásfoglalásban szereplő tényezőket a közösségi médiumok következőképpen történő meghatározásakor:
 - a) nonprofit és független, nem csak a nemzeti hanem a helyi hatalmi tényezőktől is, elsősorban köz- és civil társadalmi érdekű tevékenységekkel foglalkozik, olyan egyértelműen meghatározott célokat szolgálva, amelyek mindig társadalmi hasznot hoznak, és hozzájárulnak a kultúrák közötti párbeszédhez;
 - b) elszámoltatható a kiszolgálni kívánt közösség felé, ami azt jelenti, hogy tájékoztatnia kell a közösséget intézkedéseiről és döntéseiről, ezeket meg kell indokolnia, és esetleges helytelen magatartás esetén a közösségi médiát szankcionálni kell annak érdekében, hogy a szolgáltatás a közösségi érdek irányítása alatt maradjon, és hogy megakadályozzák a „top-down” (felülről lefelé felépülő) hálózatok kialakítását;
 - c) nyitott a közösség tagjainak a tartalom létrehozásában való részvétele előtt, akik részt vehetnek a működtetés és az irányítás valamennyi területén, míg a szerkesztésért felelős embereknek szakmai háttérrel kell rendelkezni;
15. azt tanácsolja a tagállamoknak, hogy ismerjék el jogilag a közösségi médiát mint külön csoportot a kereskedelmi és közszolgálati médiumok mellett, amennyiben még mindig hiányzik ez az elismerés, a hagyományos médiumok sérelme nélkül;
16. felhívja a Bizottságot, hogy a médiapluralizmus mutatóinak megtervezésekor vegye figyelembe a közösségi médiumokat a médiapluralizmus növelésére szolgáló alternatív, alulról jövő megoldásként;
17. felhívja a tagállamokat, hogy a médiapluralizmus biztosítása érdekében aktívabban támogassák a közösségi médiumokat, amennyiben ez a támogatás nem válik a közszolgálati média kárára;
18. hangsúlyozza azt a szerepet, amelyet a helyi, regionális és országos hivatalok tölthetnek be a közösségi média támogatásában és fellendítésében megfelelő infrastruktúra biztosításával, olyan legjobb gyakorlatok cseréjét ösztönző programok keretében történő támogatással, mint például a „régiónok gazdasági változásért” című közösségi program (korábban: Interreg);

2008. szeptember 25., csütörtök

19. kéri a tagállamokat, hogy tegyék elérhetővé mind az analóg, mind pedig a digitális televízió- és rádiófrekvencia-spektrumokat, figyelembe véve, hogy a közösségi médiumok által biztosított szolgáltatást nem alternatívaköltség vagy a spektrumkiosztás költségének igazolása alapján kell értékelni, hanem az általuk képviselt társadalmi érték alapján;

20. elismeri, hogy egyrészt jóllehet, a szektornak csak kis része rendelkezik a szükséges tudással és tapasztalatokkal ahhoz, hogy európai uniós támogatást kérjen és annak kedvezményezettjévé váljon, másrészt azonban a finanszírozással foglalkozó tisztviselők sincsenek tisztában a közösségi médiumok potenciáljával;

21. elismeri, hogy a szektor számos sajtóságos program megvalósításával jobban kihasználhatná a Közösség finanszírozási programjait, amennyiben azok hozzájárulnak a közösségi médiumok céljaihoz, így például az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, az Európai Szociális Alapot, csakúgy, mint az újságírók oktatásának és képzésének lehetőségét az egész életen át tartó tanulás program keretében, valamint egyéb programokat; azonban hangsúlyozza, hogy a finanszírozásnak elsődlegesen nemzeti, helyi és/vagy egyéb forrásokból kell származnia;

22. sürgeti a közösségi médiumokat egy európai internetes fórum létrehozására, amelyen keresztül hasznos és fontos információkat lehetne terjeszteni a szektor számára, valamint a hálózati tevékenységek megkönnyítésére, és a legjobb gyakorlatok cseréjére;

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége 2007

P6_TA(2008)0458

Az Európai Parlament 2008. szeptember 25-i állásfoglalása a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége megvalósulását illetően elért 2007. évi haladásról szóló éves vitáról (az EU-Szerződés 2. és 39. cikke)

(2010/C 8 E/15)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az EU-Szerződés 2., 6. és 39. cikkére, valamint az EK-Szerződés 13., 17–22., 61–69., 255. és 286. cikkére, amelyek az EU és a Közösség, mint a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége fejlődésének legfőbb jogalapját képezik,

— tekintettel a B6-0006/2008 és a B6-0007/2008 számú szóbeli választ igénylő kérdésekre,

— tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,

A. mivel elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik, hogy állampolgáraik számára biztosítsák a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének feltételeit; mivel ugyanakkor az Európai Uniónak a Maastrichti Szerződés, de különösen az Amszterdami Szerződés hatálybalépése óta hozzá kell járulnia ezen célkitűzések eléréséhez, szem előtt tartva az Unió polgárainak elvárásait az alapvető jogok védelmével, a jogállamiság elveinek az Unión belül történő alkalmazásával és a tagállamok közötti lojális és eredményes együttműködéssel kapcsolatosan;

B. mivel a Lisszaboni Szerződés ratifikálása elengedhetetlen és sürgető feltétele annak, hogy az Unió a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé válhasson, mivel az alapvető fejlesztéseket tartalmaz az EU tevékenységeinek legitimitásával és hatékonyságával kapcsolatban;